

zelenjave za kuho 50 para, 1 kg čebule 4 do 5 Din, česna 16 do 18 Din, 1 komad pora 0.50 do 1 Din, 1 komad korenja 25 do 50 p, rdeče pese 0.50 do 1 Din, repe 0.25 do 0.50 kislega 5 Din, repe kisle 3 Din.

Sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 2. nov. 1928 je bilo pripeljanih 336 svinj in 1 koza, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 70 do 100 Din, 7 do 9 tednov 225 do 250 Din, 3 do 4 mesece 360 do 450 Din, 5 do 7 mesecev 480 do 500 Din, 8 do 10 mesecev 550 do 650 Din, 1 leto 1000 do 1200 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16 do 18 Din. Prodanih je bilo 171 svinj.

*

Gospodarska obvestila.

Gospodinjski tečaj. V nedeljo, dne 4. t. m., se je slovesno otvoril prvi gospodinjski tečaj za občini Krčevina in Lajtersberg. Šolska soba je bila primerno okrašena. Zastopnik oblastnega odbora g. inž. Zidanšek je v kratkih besedah razložil pomen tega tečaja ter čestital, da je to prvi tečaj te vrste. Za svoja prelepa izvajanja je žel vsestransko zahvalo. Pa tudi posamezni člani odbora so izvajali prireditvi primerne nagovore, navdušujoč učenke k stanovitnosti ter se srčno zahvaljevali oblastnemu odboru in njegovemu odposlancu, da se je slavni odbor odločil za odraslo delavsko mladino kaj več storiti. — Takoj po otvoritvi je gospa Mesiček Anka kot voditeljica tečaja prevzela učenke ter jih povabila, da naj redno prihajajo vsako nedeljo dopoldne in pondeljek popoldne k pouku. Živijo napredek!

Dobava cimenta za gnojnične jame. Tekom leta 1929 bo oblastni odbor mariborske oblasti naročil krog 60 vagonov portland-cementa za na pravo gnojišče in gnojničnih jam. Cement se bo rabil v vagonskih pošiljkah na različnih postajah mariborske oblasti. Plačilni pogoji: polovica cene in polovica tovarnine se plača takoj po železniškem povzetju; druga polovica cene in tovarnine se nakazuje tekom enega meseca. Tvornice, zadruge in trgovci se vabijo, da stavijo oblastnemu odboru svoje skrajne ponudbe franko vagon nakladalnice postaje. 1361

Kmetijska podružnica v Slovenski Bistrici je na splošno željo članov ustanovila skladišče za umetna gnojila in druge kmetijske potrebščine. Članstvu se naznanja, da so v zalogi sledeča umetna gnojila: nitrofoskal, apnov dušik, tomasova žilindra, 40% kalijeva sol in kajnit. V prihodnjih dneh dospe tobačni izvleček in arborin. Dobijo se vse potrebščine pri g. Mallyju, skladiščniku. — Nadalje ima podružnica v zalogi dve travniški brani, drevesno škropilnico ter obračalni plug. V nekaj dneh dobi original Heidov trijer V/II, ki ga je podružnica nakupila s prispevkom oblastnega odbora. Vso orodje izposojuje tačasni načelnik proti malen kostni odškodnini. Če se bo prijavilo najmanj 20 udeležencev, se bo vršil tridnevni brezplačni sadjarski tečaj

v podružničnemu sadonosniku. Začetek in progarm tečaja se bo pravočasno objavil.

Živinorejsko zborovanje za ptujski okraj se vrši v nedeljo, dne 18. t. m., ob 10. uri dopoldne v Ptuju v prostorih g. Miha Brenčiča. Pozvani

so vsi župani občin, župni načelniki in namestniki ter znani živinorejci, radi tega, ker se ima storiti zelo važen sklep glede razdelitve pasme goveje živine in določitev novih žup. Živinorejci, pridite na to velevažno zborovanje polnoštevilno!

Regulacija Drave — delo SLS.

Veliko se je že pisalo o nepregledni škodi, katero povzroča Drava v slučajih povodnji na levem bregu od Sv. Marka niže Ptuja do Središča in še dalje, Bogzna koliko desetletij trgajo valovi Drave v zgoraj omenjeni razdalji najbolj rodovitno zemljo, jo odnašajo in naplavlajo v sredini struge večje ter manjše otoke. Radi trganja zemlje se spreminja glavni tok reke ob vsaki večji povodnji na pomlad in jesen.

Doslej je povzročala narasla Drava največ škode: Markovčanom, Novoveščanom, Gajovčanom ter Forminčanom. Stari ljudje še dobro pomnijo, da so stale dobre kmetije pred desetletji tamkaj, kjer je sedaj najbolj deroči tok Drave. Danes so se ljudje umaknili nevarnim valovom in nekoč rodna polja so poraščena z jelševjem in topoli. Za slučaje poplave si je izkopala Drava po levem obrežju med Novo vasjo in Forminom struge, ki so razpletene po jelševih in topolovih goščavah.

Od deročega valovja preganjani kmetje so skušali sami obraniti zemljo pred trganjem ter odnašanjem z zabijanjem pilotov in prepletavanjem z vrhovim šibjem. Vendar je to mučno ter neuko regulacijsko delo pomagalo hore malo.

Že pod rajno Avstrijo se je govorilo o nujni potrebi regulacije Drave, ker sicer bodo s časom izginile zgoraj omenjene vasi. V Avstriji je ostala regulacija le v ohlubah in istotako nekaj let tudi v novi državi. Lanske strahovite povodnji in pa vladna moč naše SLS je pripomogla toliko, da je beseda postala tudi meso-istina. Na prošnje ter posredovanja Jugoslovanskega kluba je vlada unesla v državni proračun za najnujnejša regulacijska dela ob levem bregu Drave svoto 5 milijonov Din. Po izgotovljenih strokovnjaških regulacijskih načrtih se je pričelo pri letošnjem mirnem ter bolj nizkem stanju Drave s težavnim delom, ki bo za prvo silo končano koncem letošnjega meseca novembra.

Kje se regulirali Dravo?

Že sedaj so končana delna regulacijska dela pri Sv. Marku, pri Borlovskem mostu, Novi vasi, Gajevcih ter Forminu. Cela regulacijska črta je dolga nad 5 km in za to res ogromno delo bo na posredovanje Jugoslovanskega kluba koncem novembra porabljen kredit 5 milijonov dinarjev.

Kako zgleda delo?

Da zna kdo prav preceniti veliko delo naše stranke, si mora ogledati to za naše kraje ter razmere novo in izvanredno delo na licu mesta. Od

začetka regulacije do konca je zabitih globoko v Dravo na tisoče in tisoče debelih lesenih pilotov iz smrekovega in borovega lesa. Piloti so dolgi 8 do 10 m in jih je bilo treba zabiti v vodno strugo s 400 kg težkim kozlom 5 do 6 in še več metrov globoko. Da se spusti pilot v zemljo, mu obujejo železen čevljev in nato se začne mučno zabijanje. Po kakovosti tal je pilot v pol uri v predpisani globočini, ali v pol dneva, ali ga sploh morajo odžagati nad vodo in poskusiti z drugim.

Sedaj si predstavljajte to mučno delo, ko so piloti malodane tik eden pri drugem na razdaljo 5 km in še več. Ko so enkrat piloti zabiti, jih zvežejo s povprečnimi deskami in tramovjem, založijo s kamenjem in takozvanimi fašinami (ogromne butare iz vrbovega šibja, ki so napolnjene s prodcem in trdno povezane z železno žico). Da valovje med bregom in piloti premočno ne dere, so ga umirili s traverzami iz kamenja. Piloti sami ob bregu bi nikakor ne zadostovali. Treba je bilo dati Dravi čisto drugi tok, odbiti njeno glavno moč od mehkega ter rodovitnega levega brega. Da so dosegli ta cilj, so zgradili od brega po 80—120 metrov v Dravo segajoče odbijače, katerih je na razdaljo 5 km vrst. Odbijači so iz dveh vstricnih vrst na globoko zabiti pilotov, ki so med seboj zvezani s trami. Gradba teh dolgih odbijačev je bila posebno mučna, a je res strokovnjaška in je že sedaj glavni in najmočnejši tok Drave usmerjen bolj proti desnemu bregu.

Kakor že omenjeno, je imela Drava v slučajih povodnji po jelševih in topolovih šumah ob levem bregu izkopane stranske struge, po katerih se je razlivala. Te struge so pri regulaciji vse zajezili ter onemogočili.

Res ogromna ter občudovanja vredna regulacijska dela bodo za prvo silo končana koncem novembra. — Strokovnjaki čakajo na večjo jesensko povodenj, ki bo odbijače zasula s prodcem ter peskom, da bodo postali kakor v vodo zgrajeno zidovje. Ako bodo vzdržali odbijači prvo večjo povodenj, potem bodo kljubovali deročim dravskim valovom bogzna koliko desetletij.

Gris.

Med vasjo Formin na levem bregu Drave in med Zavrčem na desnem bregu leži nekako na sredini Drave več nego 20 ha obsegajoči otok, ki nosi nemško ime »Gris« (nasipina). Otok je rodoviten. Raste na njem razno drevje, so njive ter travniki in težko prodirne goščave. Lastninsko pravico si prilaščajo: Forminci, gra-

ščak Ulm in nekateri Zavrčani. Do kakih preprirov ni došlo, ampak se uravnava uživanje otoka po medsebojnem večletnem sporazumu.

Na otoku je precej zajcev, fazanov in v prejšnjih letih so bile celo srne.

Ob nizkem stanju Drave gonijo na otok celo živino past in to iz bližnje zavrčke strani.

Pravkar omenjeni »Gris« je nosila pred desetletij Drava, ko je uravnala ob povodnjih svoj glavni tok proti levemu bregu. Nanovo zgrajeni odbijači odganjajo sedaj valove proti temu otoku in ga že izpodjedajo. Ako se bodo obnesli odbijači ob močno narasli Dravi, bode valovje ta veliki otok izpodjedlo, od neslo in Drava se bo preselila z glavno silo ob zavrčko ter hrvaško stran.

Zasluzek.

Pri regulaciji Drave je zaposlenih mnevno po 150 do 200 delavcev z zabijanjem pilotov, polaganjem fašin, lomljenjem kamenja itd. Delavci so Štajerci in Hrvati. Smelo trdimo, da je ostala pretežna večina od svote 5 milijonov dinarjev v delavskih rokah.

Hrvatske Zagorce hujskajo voditelji na bojkot napram Slovencem; ko pa gre za dober dnevni zaslužek, je dobrodošel vsakdanji kruh, kojega so izposlovali za hrvaškega seljaka in delavca poslanci Jugoslov. kluba.

Hrvati vidijo občudovanja vredna regulacijska dela na levem bregu Drave in govorijo očito: Radičeva stranka ne more pokazati niti enega vsaj približno tolikega uspeha, kakor je regulacija Drave od Svet. Marka do Formina na več nego pet km dolgi črti.

*

Kuhanje piva za domačo uporabo.

Priobčujemo sledeče pojasnilo:

Finančno okrajno ravnateljstvo je vprašalo generalno direkcijo davkov v Beogradu, če je dovoljeno kuhati pivo doma, na kar je dobilo sledeče pojasnilo:

Kdor hoče kuhati pivo če tudi za domačo uporabo, mora zadostiti predpisom členov 1 do 5 zakona o državni trošarini, kdor ravna protivno, napravi prestop iz točke 8 1. 33 zakona o državni trošarini in prikrajsbo takse iz tarifne postavke 94 takzne tarife.

Na podlagi gornjega objasnenja se smatra vsak, kdor proizvaja pivo, četudi samo za domačo uporabo, za tihotapca ter plača poleg redne prikrajsane trošarine tudi petkratno kazen, ki bi na proizvedeno pivo znašala. razen tega pa še takso po tarifni postavki 94, ki znaša 10.000 Din. V smislu člena 52 zakona o takсах in pristojbinah pa je v tem slučaju trikratna kazen, ker se je proizvajalo pivo brez prijave in predhodnega plačila takse, torej 30.000 Din.

Iz izloženega je razvidno, da je kuhanje piva v splošnem izven prijav-

ljenih pivovarn zabranjeno in da so kazni tako visoke, da bi marsikdo prišel ob domačijo, če bi poskušal kuhati pivo brez prijave.

Mi pripominjamo k temu sledeče: Trošarinski zakon je več let star zakon, ki se ne da čez noč izpremeniti, ampak je možna izprememba le samo v narodni skupščini. Poleg tega, pa se je treba vprašati, če se tako domače pivo tudi izplača, če ni bolje in ceneje kupiti jabolčnico, je tudi vprašanje zdravja. Predno bi torej interesenti-hmeljarji v tem oziru zahtevali kako izpremembo v zadevi kuhanja piva, naj preudarijo gornjo našo pripombo.

*

Letošnji pridelek pšenice in gnojenje z umetnimi gnojili.

Ze dolgo let ni pšenica tako dobro obrodila kakor letos, zato so naši kmetje z letino v splošnem zadovoljni. Vendar še najbolj se čutijo poplačane za svoj trud in stroške tisti, ki so spomladi porabljali tudi umetna gnojila. Znano je namreč, da pšenica prav dobro zarodi na bogati zemlji in da se gnojenje pri njej še najbolje izplača. Vendar ji svež hlevski gnoj ne prija posebno, ker po njem rada poleže. Najrajše ima v zemlji staro moč, torej že k okopavinam zagnojeno zemljo, sama pa rabi jeseni le nekaj superfosfata, spomladi pa do 150 kg čilskega solitra na hektar.

O tem so se prepričali vsi tisti, ki so letos tako gnojili, kako bogato se jim je izplačal posebno čilski soliter. Naj navedemo tu samo nekoliko primerov, kakšne uspehe so imeli nekateri posestniki, ki so napravili gnojilne preizkuse s tem umetnim gnojilom, ki jim ga je brezplačno dala v to svrhu Poddelegacija proizv. čil. solitra v Ljubljani. Ko so pridelek gnojenih in negnojenih parcel natanko stehtali, so se prepričali o učinku tega gnojila. Tako so dosegli več pridelka na hektar na gnojenih parcelah:

Celavec Anton iz Botanjeve 400 kg zrnja in 700 kg slame,
Radič Ivan iz Nemške vasi 800 kg zrnja in 1000 kg slame,
Šerjak Janez iz Cerkelj 300 kg zrnja in 600 kg slame,
Slana Janez iz Vn. Goric 400 kg zrnja in 500 kg slame,
Miško Matija iz Ormoža 350 kg zrnja in 700 kg slame,
Selič Franc iz Vezovja 300 kg zrnja in 500 kg slame.

Povprečno torej 425 kg zrnja in 666 kg slame. 100 kg čilskega solitra je dalo torej 284 kg zrnja in 444 kg slame. Ali pa, če računamo ceno čilskemu solitru po 3.50 Din 1 kg, pšenici pa 2.50 Din in slami po 50 para, dobimo, da nam je dalo 100 kg čilskega solitra 350 Din) za 710 Din zrnja in 222 Din slame, torej čistega dobička 582 D na hektar, ali okroglo 330 Din na oral.

Tako jasnih uspehov nudi redkokečaj katero drugo dušičnato gnojilo. To je sicer razumljivo, ker nima nobeno drugo dušika, tega najdragocenejšega rastlinskega hranila, v tako lahko raztopni obliki kakor čilski soliter. Vendar treba tudi pri njega uporabi nekoliko previdnosti. Nekaterim poskuševalcem je namreč žito, pognojeno s tem gnojilom, poleglo. Vzrok temu je bil deloma ta, ker so ga pregosto sejali in je zato prebujno rastle, deloma pa, in to največkrat, ker mu hiso zraven tega gnojili še s superfosfatom. Rastline uspevajo namreč le tedaj dovolj, če imajo na razpolaganje vsa potrebna jim hranila. Če pa ne dobijo v zemlji dovolj fosforove kisline (v hlev-

skem gnoju jo je malo), se biljka ne more dovolj utrditi, slama postane šibka in tanka, in vsak veter ali močnejši dež vrže žito ob tla.

Najprikladnejši čas za gnojenje s superfosfatom je sicer ob času setve. Če je pa ozimina že posejana, se jo še vedno lahko potrosi s tem gnojilom, ker ga zimska vlaga sčasoma vendarle spravi do korenin. Spomladi pa, takoj ko se zemlja nekoliko osuši, še predno začne pšenica poganjati, je potrositi na hektar po 120 do 150 kg čilskega solitra. Setev bo začela kmalu poganjati in se bo hitro in povoljno razvila. Posledica bo, da bo pridelek tako po količini kakor po kakovosti popolnoma zadovoljiv in da bo bogato poplačal vsak izdatek, ki smo ga imeli z uporabo umetnih gnojil.

Kotije v Meziški dolini. Oganj. V soboto, dne 3. t. m., opoldne je nastal ogenj v gospodarskem poslopju Filipa Merkača, p. d. Štatskarja, ki je poslopje popolnoma uničil. Stila je velika nevarnost za celo vas. Hvala Bogu, da ni bilo vetra in je domače gasilno društvo s svojo brizgalnico bilo takoj na mestu in se mu je posrečilo ogenj omejiti ter rešiti celo tik gorečega poslopja stoječo hišo, ki se je že vnmala. Ze leta 1899 je domačega cela vas pogorela in bi se to lahko zgodilo tudi sedaj, ako bi na imeli domačega gasilnega društva. Na pomoč je prihitelo tudi gasilno društvo iz Guštanja. Poslopje je bilo zavarovano pri »Vzajemni« za 25.000 Din, škoda pa znaša nad 80.000 Din, ker je zgorela tudi vsa krma, veliko žita, ki se ni bilo izmlačeno, in vsi gospodarski stroji. Le živino se je posrečilo rešiti. Ogenj je zanetil 4 leta stari otrok.

Kamnica. Vabimo k blagoslovljenju in otvoritvi nove okrajne ceste iz Maribora v Kamnico, ki se vrši na Martinovo nedeljo, dne 11. novembra, ob 2. uri od gostilne Lovrenčič z godbo, prodajo cvetic itd. Prosimo, da ne odklonite nakup cvetic v blagi namen! Če bo slabo vreme, pa bo dne 18. novembra. — Občinski odbor v Kamnici.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Dne 30. septembra smo imeli v šoli dobro obiskan roditeljski sestanek, pri katerem nam je naš gospod šolski upravitelj dokazal važnost stika med šolo in domom in nato imel zanimivo predavanje »Šolski novinci, družina in šola«. Želimo še mnogo takih res potrebnih sestankov. — V nedeljo, dne 28. oktobra, smo se zopet prav mnogoštevilno zbrali v šoli in sicer radi razgovora o spisu glede preračunavanja čistega zemljiškega dohodka po novem davčnem zakonu. Ta zakon, način preračunavanja novega zemljiškega dohoda in priloge zelo obsežnega, 14 dni razgrnjenega davčnega spisa nam je poljudno in jasno razložil gospod šolski upravitelj, kateremu smo zato prav hvaležni. Sklenili smo vpslati ugovor po vzorcu Županske zveze, povrh pa zahtevamo novo klasifikacijo naših parcel v Pesniški dolini, ker so te parcele po večini v 1., 2. ali 3c razredu na podlagi klasifikacije iz leta 1879, pa so danes prave muže. Prosimo naše oblasti, da vpoštevaajo to našo pritožbo!

Jarenina. Dne 4. t. m. je bil tukaj dobro obiskan shod viničarjev, katerega je privedil naš tovariš občinski poslanec g. Peter Rozman. Se mu prisrčno zahvaljujemo za njegove v srce segajoče besede, s katerimi nas je prenovil k novemu življenju. Res nas je motilo slabo vreme, pa vsaj nas je bilo zbrano obilno število. Ob enem se tudi zahvaljujemo našemu domačemu oblastne-